

PS2011RGW01 bijlage 1
Ontwerp- Nota van beantwoording

behorend bij de Ontwerp-Landschapsverordening provincie Utrecht 2011

Deze Nota gaat over de opmerkingen die zijn ingediend naar aanleiding van de Startnotitie 'Op weg naar een provinciale landschapsverordening', die op 28 juni door Provinciale Staten (PS) is vastgesteld (PS2010RGW16). Op 30 augustus 2010 hebben PS (vertegenwoordigd door de commissie Ruimte, Groen en Water en GS (vertegenwoordigd door de verantwoordelijk gedeputeerde R.W. Krol) een hooravond georganiseerd op het Provinciehuis. In totaal zijn 7 mondelinge en schriftelijke opmerkingen ingediend.

Voorts gaat deze nota over de ingekomen opmerkingen naar aanleiding van het toesturen van (een 'crude version' van) het ontwerp voor de Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 (hierna: het ontwerp) op 17 november 2010. Hierop zijn 6 schriftelijke opmerkingen ontvangen.

De opmerkingen bevatten niet alleen verzoeken om de ontwerp-verordening aan te passen, maar bevatten ook adhesiebetuigingen over de voornemens om accenten te verleggen naar de bescherming van specifieke landschappelijk en cultuurhistorisch waardevolle elementen.

De opmerkingen zijn per inspreker samengevat. Voor de beantwoording van de opmerkingen is gekozen voor een vast stramien;

- Opmerkingen: samenvatting van de opmerkingen van de sprekers
- Reactie GS: hier wordt de reactie van GS op de opmerkingen verwoord
- Advies GS: hier is aangegeven of de opmerkingen aanleiding geven tot aanpassing

A. De opmerkingen op de hooravond van 30 augustus 2010

1.

[Dhr. Glastra, namens Het Utrechts Landschap, HUL]

Opmerkingen HUL:

- a. HUL pleit voor een blijvende betrokkenheid van de provincie bij natuur en landschap, met name bij zaken die onomkeerbaar zijn, zoals het slepen met grond en het dempen van sloten.
- b. HUL ondersteunt de introductie van nieuwe onderwerpen in het ontwerp. Door het plaatsen van hekken worden investeringen in het kader van de EHS, zoals het realiseren van ecoducten, weer teniet gedaan, omdat door plaatsing van die hekken weer een barrière voor de dieren wordt opgeworpen. Verder kan HUL zich voorstellen dat de provincie de mogelijkheden verkent voor het opnemen van een regeling voor de kleine landschapselementen en voor donkertebescherming. HUL zou ook graag zien dat er een regeling komt voor het terughalen van wandelpaden in de openbaarheid.

Reactie GS:

- a. Slootdempingen vallen onder het verbod op het storten van materialen zoals grond en dit onderwerp is ook in het ontwerp worden opgenomen. Daarin verandert dus niets. De provincie hecht groot belang aan de cultuurhistorische waarde van de middeleeuwse verkavelingspatronen die verspreid over de provincie nog bewaard zijn gebleven. Delen hiervan, zoals de 'Waaier van Zegveld' zijn uniek in Europa. Het voornemen is om de huidige meldingsplicht voor slootdempingen (artikel 6, eerste lid, onder e, van de Vnl) te vervangen door een ontheffingsplicht, om daarmee slootdempingen nog beter te kunnen monitoren en controleren. Volgens de huidige Vnl kan voor slootdempingen in bepaalde situaties volstaan worden met een melding. Onder de nieuwe verordening moet in beginsel voor alle slootdempingen een ontheffing worden aangevraagd. Zo kan bij alle slootdempingen op perceelniveau worden gekeken of de slootdemping

een onaanvaardbare aantasting vormt van de natuurwetenschappelijke, landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden (hierna NLCA-waarden) van de locatie.

Het ligt in de bedoeling beleidsregels te ontwikkelen waarvan een cultuurhistorische waardenkaart het hart vormt. Via deze kaart zullen op basis van kwaliteiten gebieden worden aangewezen waar niet meer mag worden gedempt, alleen met ontheffing mag worden gedempt of waarvoor een vrijstelling geldt. Deze regeling gaat in op het moment dat de beleidsregels door GS zijn vastgesteld.

b. De provincie maakt zich net als HUL zorgen over de verhekkings van het landelijk gebied, de lichtvervuiling en de terugval van het aantal kleine landschapselementen.

De verhekkings kan barrières vormen en daarmee de werking van ecologisch verbindingzones ernstig verminderen. Het terughalen van wandelpaden naar de openbaarheid is vergelijkbaar met het tegengaan van de voortgaande verhekkings. De drang tot het onttrekken aan de openbaarheid of afsluiten van eigendommen is van deze tijd. Met betrekking tot beide onderwerpen vinden wij het vooralsnog een taak voor de gemeenten om hiervoor een oplossing te vinden. Dat kan via informele gesprekken met de landeigenaren, zoals nu al gebeurt, en eventueel door aanpassing van de voorschriften in bestemmingsplannen. Ook zien wij vooralsnog af van onderzoek naar een regeling voor donkertebescherms. Dit onderwerp ligt meer op het terrein van milieu, hoewel er ook een natuurwetenschappelijk belang in zit.

Met betrekking tot de beschermings van de kleine landschapselementen is een regeling opgenomen in het ontwerp. De beschermings van de benoemde kleine landschapselementen gaat in op het moment dat de waardenkaart door GS wordt vastgesteld.

Advies GS:

Voorgesteld wordt om het ontwerp volgens de Startnotitie uit te werken, hetgeen betekent:

- dat er uitvoeringsbeleid voor slootdempings wordt ontwikkeld op basis van een cultuurhistorische waardenkaart. Deze waardenkaart wordt binnen één jaar na inwerkingtreding van de nieuwe landschapsverordening door GS vastgesteld. Tot die tijd geldt de ontheffingsplicht voor slootdempings e.d. ook in de gebieden waar nu met een melding kan worden volstaan. Op de waardenkaart worden vanuit de kwaliteiten gebieden aangewezen waar niet meer mag worden gedempt, gebieden waar ontheffings moeten worden gevraagd voor de demping en gebieden die zijn vrijgesteld van het dempverbod. Op deze wijze kunnen de verkavelingspatronen gerichter, in samenhang en efficiënter beschermd worden.
- dat er een regeling ter beschermings van kleine landschapselementen wordt uitgewerkt (zie hierna onder 2).
- dat vooralsnog geen regeling in het ontwerp is opgenomen voor het tegengaan van verhekkings van het landelijk gebied en de beschermings van openbare wandelpaden, omdat wij vinden dat deze onderwerpen gemeentelijk opgepakt moeten worden. Dit sluit aan op het Wro-motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'.

2.

[Dhr. Meijers, namens Landschap Erfgoed Utrecht, LEU]

Opmerkingen:

LEU is blij dat de provincie haar verantwoordelijkheid blijft nemen voor het Utrechts landschap. LEU is ook blij met het initiatief van de provincie om in de nieuwe verordening een regeling op te nemen ter beschermings van de kleine landschapselementen. Dagelijks zien de medewerkers van LEU voorbeelden van kleine landschapselementen die verdwijnen, zelfs elementen waar jarenlang subsidie voor is gegeven. Het moet een regeling worden waarbij de landschapselementen als geheel worden beschermd. Voorkomen moet worden dat er van houtwallen straks alleen nog maar wat bomen overblijven. Om de nieuwe regeling in de verordening echt te laten werken, is veel specialistische kennis nodig. LEU heeft die kennis en biedt die aan voor het verdere proces ten aanzien van het opnemen van een regeling voor de kleine landschapselementen in de nieuwe verordening.

Reactie GS:

Het opnemen van een regeling voor de kleine landschapselementen moet inderdaad zorgvuldig gebeuren. GS hebben een regeling ter bescherming van de kleine landschapselementen opgenomen in het ontwerp, die ingaat op het moment dat de nog te ontwikkelen waardenkaart door GS worden vastgesteld. Wij nemen het aanbod van LEU aan om deel te nemen aan een werkgroep die deze waardenkaart gaat opstellen.

Advies GS:

Voorgesteld wordt het ontwerp overeenkomstig de startnotitie uit te werken. Dit betekent het opnemen van een regeling ter bescherming van kleine landschapselementen als eenheid.

3.

[Dhr. Boonekamp, namens Werkgroep Behoud Lopikerwaard, WBL]

Opmerkingen:

- a. De WBL pleit voor het behoud van het sloten- en verkavelingspatroon. Het slotenpatroon heeft niet alleen bescherming in de polder maar ook in het bebouwingslint. De Vnl legt agrariërs, behoudens een meldingsplicht, weinig in de weg om een sloot te dempen; alleen het noemen van een bedrijfseconomische reden volstaat. De WBL vraagt zich af of deze bijzondere positie van het agrarisch bedrijf nog wel zinvol is. Mede door toedoen van de ruilverkaveling is een efficiënte verkaveling gerealiseerd en zijn veel sloten gedempt, met name dwarssloten die een efficiënte bedrijfsvoering in de weg stonden. De WBL pleit er voor in het ontwerp het verbod op te nemen sloten te dempen en daarvoor uitsluitend ontheffing van te verlenen als het dempen geen schade toebrengt aan NLCA-waarden. Concreet betekent dit dat er geen slootdempingen meer mogen plaatsvinden in de 'Utrechtse waarden'.
- b. De WBL vraagt voorts extra aandacht voor verrommeling van het landschap nabij en in de bebouwingslinten. De bebouwingslinten in de 'Utrechtse waarden' hebben de status 'Belvédèregebied'. Dit betreft met name de historische bebouwing in combinatie met doorzichten naar het open weidelandschap. Door functieverandering (van agrarisch naar wonen en of andere bedrijven) kunnen de NLCA-waarden onder druk komen te staan. Doorzichten kunnen verdwijnen door verdichting of uitbreiding van de bebouwing, erfscheidingen en tuin- of bosbeplanting. Materiaal- en materieelopslag, hekwerken en paardenbakken dragen bij aan de verrommeling. Hoewel de bestemmingsplannen de NLCA-waarden mede als beleidsdoelstelling hebben, is als gevolg van de bredere en politieke belangenafweging door de gemeente bij het verlenen van vergunningen de bescherming van het belvédèregebied beter geborgd via een specifieke landschapsverordening.

Reactie GS:

- a. De regeling voor slootdempingen wordt toegespitst op de waarden waar het echt om gaat. Korthedshalve verwijzen wij naar ons advies onder punt 1a.
- b. Het tegengaan van de verrommeling van het landschap vinden wij belangrijk; zowel op de schaal van ruimtelijke relevantie als op de schaal van vele kleine aantastingen die sluipenderwijs plaatsvinden. Voor deze kruimelgevallen willen wij in het ontwerp een verbod opnemen om verrommeling op percelen die geen deel uitmaken van bouwpercelen, erven en bedrijfsterreinen in de kiem te kunnen blijven smoren. Ten slotte vinden wij dat het toezicht op gebouwen en bouwwerken, erfscheidingen, materiaal- en materieelopslag op aangewezen bedrijfsterreinen, hekwerken en paardenbakken een taak van de gemeenten. Wij zien vooralsnog geen aanleiding over deze onderwerpen iets op te nemen in de nieuwe landschapsverordening.

3. *Advies GS:*

- a. zie advies van GS bij 1a.
- b. Voorgesteld wordt om het tegengaan van verrommeling volgens de Startnotitie uit te werken. In het ontwerp is een regeling opgenomen om landschappelijke verrommeling buiten erven, bedrijfsterreinen en bouwpercelen, tegen te gaan. Met het verbod op rommelterreinen is een integrale aanpak van verrommelde terreinen mogelijk en kan de verrommeling van het landschap beter worden aangepakt. Vanwege de verweving van dit onderdeel met opslag haakt dit door de huidige ontheffingsmogelijkheid in de Vnl aan bij

de Wabo. Door het opheffen van deze mogelijkheid wordt het ontwerp op dit punt Wabo-proof; het onderdeel haakt dan niet meer aan bij de Wabo. De provincie kan op deze wijze direct sturen op de toenemende verrommeling van het landelijk gebied. Daarnaast adviseren wij om vooralsnog geen regeling voor erfscheidingen, hekken en paardenbakken in de nieuwe landschapsverordening op te nemen, aangezien het meer op de weg ligt van gemeenten om hier eventueel iets aan te doen. Dit sluit aan op het nWro-motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'.

4.

[Mw. van Zijtveld, advocate, namens Groenblok BV, Haaxman BV en Blokker Holding BV]

Opmerkingen:

- a. Mw. van Zijtveld pleit er namens haar cliënten voor dat de ontheffingsmogelijkheid voor opschriften, aankondigingen, afbeeldingen en hun constructies in de verordening blijft. In de startnotitie is nu aangegeven dat de ontheffingsmogelijkheid wordt geschrapt. Uit deskundigenrapporten zou volgen dat de vlaggenmasten en banieren bij de verschillende vestigingen van haar cliënten geen negatief effect zouden hebben op de NLCA-waarden. Haar cliënten menen dat een ontheffingsmogelijkheid juist in een landschapsverordening thuishoort, omdat dat zorgt voor flexibiliteit. Individuele situaties kunnen dan op hun eigen merites beoordeeld worden. Als evident is dat genoemde waarden niet worden aangetast, zou het stroken met het doel van de verordening om een uitzonderingssituatie te erkennen. Haar cliënten achten het onwenselijk om zulke situaties onder een generiek verbod te laten vallen, waardoor onnodige regeldruk ontstaat.
- b. Mw. van Zijtveld voert verder aan dat de vrijstellingsmogelijkheid van vier vlaggen per gebouw, zoals nu in de startnotitie is voorgesteld, geen oplossing biedt voor haar cliënten. Zij stelt dat het nog maar de vraag is of hieronder ook banieren en vlaggenmasten vallen, nu deze een andere ruimtelijke uitstraling hebben dan vlaggen. Daarnaast vindt zij het onduidelijk hoe de provincie tot dit specifieke aantal is gekomen. Zij vraagt zich af waarom vier vlaggen nog wel toegestaan worden, maar bijvoorbeeld zes niet. Volgens haar dient dit juist af te hangen van de vraag of de NLCA-waarden worden aangetast.
- c. Mw. van Zijtveld geeft voorts aan dat GS als reden voor het schrappen van de ontheffingsmogelijkheid verwijzen naar een uitspraak van de Rechtbank Utrecht, die is gewezen in de beroepszaak van haar cliënten. Deze opvatting acht zij onjuist. De rechter oordeelde niet dat ontheffingen niet meer mogelijk zouden moeten zijn, maar dat de systematiek in de regelgeving onjuist is en dat een ontheffingsaanvraag moet worden getoetst aan de NLCA-waarden. Zij acht dit logisch bij een verordening over een abstract onderwerp als de bescherming van de natuur en het landschap.
- d. Mw. van Zijtveld stelt verder dat de komst van de Wabo ook geen reden is om de ontheffingsmogelijkheid te schrappen; het materieel toetsingskader zal immers niet veranderen onder de Wabo. Zij ziet niet in waarom de Wabo lasten met zich mee zou brengen die niet al zouden zijn voorzien.

Reactie GS:

- a. De constatering dat het hanteren van een ontheffingsmogelijkheid meer flexibiliteit geeft, is op zichzelf juist. Individuele situaties kunnen dan per locatie op hun merites worden beoordeeld. Het is een ideale situatie, die in de praktijk echter veel administratieve lasten veroorzaakt, omdat er dan honderden aanvragen per jaar afgehandeld zouden moeten worden. Dat is een enorme belasting voor zowel de provincie als voor burgers en bedrijven. De conclusie, dat onnodige regeldruk ontstaat als individuele situaties onder een generiek verbod komen te vallen, is dus niet juist. Onnodige regeldruk ontstaat juist als burgers en bedrijven voor elk bord of elke vlag die niet onder de vrijstellingsbepalingen valt een ontheffing moeten aanvragen en daarvoor leges moeten betalen. Het schrappen van de ontheffingsmogelijkheid zorgt juist voor een vermindering van de administratieve lastendruk. De regelgeving is in die situatie volstrekt helder; er is een verbod en op dit verbod is een groot aantal uitzonderingen (vrijstellingen) geformuleerd. Als wordt voldaan aan de voorwaarden voor een vrijstelling, dan mag het opschrift zonder meer geplaatst worden. Een ontheffing is niet nodig. Voor alle overige opschriften geldt dat ze niet zijn toegestaan en dat er op gehandhaafd wordt als ze toch worden geplaatst. Dat geeft maximale duidelijkheid en minimale lastendruk.
- b. Het is de bedoeling om in het ontwerp een vrijstellingsbepaling op te nemen voor vier vlaggen en/of banieren en hun dragende constructie (in de meeste gevallen de vlaggenmast) per gebouw. In het algemeen

kan gesteld worden dat hoe meer vlaggen/banieren en vlaggenmasten er worden geplaatst, des te storender dat voor het landschapsschoon zal zijn. In het verleden zijn vele verschillende aanvragen beoordeeld. De keuze voor het aantal van vier is gelegen in de grootste gemeenschappelijke deler in de ontheffingen uit het verleden. De keuze van vier sluit ook aan bij het beleid in de landschapsverordeningen van de provincies Noord-Brabant en Zeeland.

- c. Het voornemen om de ontheffingsplicht te schrappen is niet voortgekomen uit de aangehaalde uitspraak van de rechtbank. Het voornemen was al opgenomen in de ‘Startnotitie Verordening Beeldkwaliteit Buitengebied’ van mei 2009. De uitspraak vormde een extra aanleiding om in individuele gevallen kostbare landschapsadviezen te voorkomen.
- d. Door de nog bestaande ontheffingsmogelijkheid haakt dit onderdeel van de Vnl aan bij de Wabo. Door het opheffen van deze ontheffingsmogelijkheid wordt de landschapsverordening op dit punt losgekoppeld van de Wabo; de provincie houdt daardoor de regie op dit onderdeel.

4. Advies GS:

Voorgesteld wordt om het ontwerp volgens de Startnotitie uit te werken, hetgeen betekent dat ontheffingsmogelijkheid voor opschriften, afbeeldingen en aankondigingen volledig wordt afgeschaft ter beperking van de administratieve lasten en het Wabo-proof maken van dit onderwerp. De provincie kan op deze wijze direct sturen en handhaven op dit onderwerp, zoals we dat al sinds 1925 doen.

5.

[Dhr. van Bekkum, namens Bewonerscommissie ‘Waterwonen op de Vecht en Zijarmen’]

Opmerkingen

- a. De heer Van Bekkum spreekt liever niet van woonschepen, maar van waterwoningen. Door waterwoningen te bestempelen als roerend goed is er een situatie ontstaan waarbij sprake is van slechts zeer summier beleid in vergelijking met onroerend goed. Voor onroerend goed is op landelijk niveau een Bouwbesluit ontwikkeld. Het Bouwbesluit is niet van toepassing op waterwoningen, omdat deze als roerende zaken worden aangemerkt. Essentiële aspecten aangaande veiligheid, brandveiligheid, isolatie e.d. zijn dus niet geregeld. Uit internationale studies blijkt dat waterwoningen beter bestempeld kunnen worden als onroerend goed. Door dit uitgangspunt te kiezen, is er veel doordacht beleid direct voorhanden. Door daarna te focussen op de verschillen en daar beleid op te maken, ontstaat een afgewogen en breed gedragen beleid. Het tot nu toe geformuleerde argument dat waterwoningen verplaatsbaar zouden zijn en daarom niet als onroerend bestemd kunnen worden, houdt geen stand omdat een waterwoning fysiek wel verplaatsbaar is maar alleen verplaatsbaar is van een bestemde ligplaats naar een andere bestemde ligplaats. Omdat het provinciale beleid uitsluitend op de NLCA-waarden is gebaseerd, is er een situatie ontstaan waarbij sprake is van een aanzienlijke rechtsongelijkheid, zo niet discriminatie.
- b. Het zogenaamde ‘lengte-voor-hoogte-beleid’ zorgt ervoor dat zodra een waterwoning wordt vervangen er voldaan dient te worden aan de normen van de Vnl. Die normen houden in dat een nieuw woonschip gemiddeld korter wordt maar dat het wel wat hoger mag. Hierdoor kun je twee bouwlagen realiseren. Om twee woonlagen te realiseren moet een betonnen onderschip gebouwd worden dat veel dieper steekt dan de gebruikelijke bakken. De kosten van deze bakken zijn aanmerkelijk hoger.
- c. Het beleid van de provincie ten aanzien van schuurtjes, erfafscheidingen en beplanting bij woonschepen is discriminerend. Nergens in Nederland worden bewoners verplicht hun schuurtjes midden in de tuin te zetten en om hun hagen terug te snoeien naar 1 meter.
- d. Er is geen goed beleid ten aanzien van het probleem van overpad. Recht van overpad is nu alleen iets dat geldt van land tot land, maar niet van water naar land.
- e. Bij waterwoningen is geen sprake van een voor- en achtertuin.

Reactie GS:

Vooraf willen wij op dit betoog in algemene zin reageren. De Vnl beperkt zich enkel en alleen tot het beschermen van de natuurwetenschappelijke, archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden. Dit dwingende karakter maakt het niet mogelijk om andere belangen mee te laten wegen, dat

hebben wij in het ontwerp van de nieuwe verordening onveranderd opgenomen. Er is en er komt dus binnen dit kader geen ruimte voor andere belangen. Bij het nieuwe ontwerp is binnen het kader van de genoemde waarden wel naar de grenzen gezocht en zijn een aantal regels geschrapt, zoals het beleid voor oevervoorzieningen, en is een groot aantal nieuwe vrijstellingen geïntroduceerd. Wij kunnen en mogen geen regelgeving over zaken als huurbescherming en recht van overpad in de nieuwe verordening opnemen, omdat deze zaken al in andere (hogere) wetten zijn geregeld.

- a. Het onderscheid tussen roerende en onroerende zaken wordt geregeld door artikel 3:3 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). Het BW bepaalt dat een onroerende zaak een gebouw of werk is dat duurzaam met de grond is verenigd. Een roerende zaak is een zaak die niet onroerend is. De wetgever, en in latere instantie de rechter, bepalen of een drijvende woning roerend of onroerend is, niet de provincie. De provincie kan en mag hier geen verandering in brengen door iets hierover op te nemen in de nieuwe landschapsverordening.
- b. De afmetingsvoorschriften van woonschepen zijn niet zomaar gekozen. Bij de totstandkoming van de Notitie woonschepenbeleid 2002-2012 (PS oktober 2002) is rekening gehouden met de wens van de woonschepenbelangenorganisaties om hoger te mogen bouwen dan de toen geldende norm van 3,50 meter boven de waterspiegel, zodat het mogelijk werd woonschepen met twee woonlagen te bouwen. Het landschappelijk belang is om oeverlengte vrij te maken van woonschepen. Dit heeft geresulteerd in het 'lengte voor hoogte'-beleid. Net als voor woningen geldt dat de inhoud van een woonschip met de maximale maten ongeveer qua inhoud gelijk staat aan de toegestane inhoud van een woning op de wal (600m³). Tijdens de overleggen over de Notitie woonschepenbeleid zijn overigens nooit opmerkingen gemaakt over duurdere betonnen casco's.
- c. Het beleid ten aanzien van de oevervoorzieningen bij woonschepen zoals schuurtjes, houthokken en erfafscheidingen wordt losgelaten. Dat betekent dat in het ontwerp geen regels zijn opgenomen over afmetingen, aantallen en locatie van deze voorzieningen. Het is aan de gemeenten om voor deze voorzieningen eventueel regels over op te nemen in hun bestemmingsplannen.
- d. Het recht van overpad is een zaak van privaatrechtelijke aard. Het onderwerp wordt geregeld in boek 5 van het BW, vanaf artikel 70. Het is geen onderwerp dat in de nieuwe landschapsverordening kan worden geregeld.
- e. Woonschepen hebben over het algemeen inderdaad maar één tuin. Het is aan de gemeenten om in te vullen of de tuin bij woonschepen als een voortuin of als een achtertuin moet worden gezien. De provincie ziet hier geen rol voor zichzelf weggelegd. Zie ook onze reactie onder c.

Advies GS:

Voorgesteld wordt om:

- het motief van de nieuwe landschapsverordening, net als in de Vnl, beperkt te houden tot natuur, landschap, cultuurhistorie, en archeologie en het ontwerp op dit punt aldus vast te stellen.
- naast de ligplaatsen ook de afmetingen van woonschepen via de provinciale ruimtelijke verordening (Prv) te gaan regelen en niet meer in de landschapsverordening
- in te stemmen met de vrijstellingsbepaling in het ontwerp voor woonschepen die bestemd zijn en aan de geldende afmetingen voldoen.
- in te stemmen met het nieuwe beleid ten aanzien van afmeer- en oevervoorzieningen bij woonschepen

6.

[Dhr. Bos, namens de Landelijke Woonboten Organisatie, LWO]

Opmerkingen

- a. De LWO is het niet eens met het beleid van de provincie om geen nieuwe woonschepenligplaatsen toe te staan. Er zijn beslist plekken op de Vecht waar nog schepen geplaatst kunnen worden. Het is raar dat een provincie verordent dat schepen niet meer tegen elkaar aan kunnen liggen, terwijl de cultuurhistorie uitwijst dat schepen vroeger juist wel tegen elkaar aanlagen. De LWO wil een genuanceerde benadering waarbij op de omgeving wordt gelet. Dat moet in de nieuwe verordening tot uitdrukking worden gebracht. Volgens de LWO richt de huidige verordening zich vooral op 'verbieden en afknijpen'.

b. De LWO vindt het uit cultuurhistorische overwegingen onjuist dat er onderscheid wordt gemaakt tussen varende schepen en arken. Ook arken kunnen volgens de LWO historisch zijn. Woonarken bestaan al 150 jaar. De LWO ziet daar graag verbetering in.

Reactie GS:

a. Het is onjuist dat het ontwerp geen ruimte laat aan nieuwe ligplaatsen. Ons huidige woonschepenbeleid kent twee sporen, namelijk die van de Vnl en die van de Provinciale ruimtelijke structuurvisie. Daar is ook, binnen de mogelijkheden van onze instrumenten, de ruimtelijke gelijkschakeling van woonschepen met woningen op de wal opgenomen. Een nieuwe ligplaats kan via het traject van de ruimtelijke ordening in de Prv worden vastgesteld en werkt dan door naar het bestemmingsplan. De Vnl kan alleen ontheffing aan een woonschip verlenen als de ligplaats eerst in het bestemmingsplan is aangewezen. In het ontwerp wordt dit beleid voortgezet, zodat ook de nieuwe landschapsverordening afgestemd blijft op het ruimtelijk beleid. Via die ingang kunnen nieuwe woonschepenligplaatsen ruimtelijk worden aangewezen.

Ten aanzien van de opmerking over het 5-meterbeleid bij woonschepen merken wij op dat het vanuit het oogpunt van landschap meer aanvaard is om een open lint met doorkijkjes te hebben dan een aaneengesloten lint van woonarken. Ook deze aspecten zullen echter verschuiven van de landschapsverordening naar de Prv. De verwachting is dat de afweging vanuit het RO-gezichtspunt niet anders zal zijn.

b. Het onderscheid tussen varende woonschepen en arken is mede ingegeven door de koppeling met de ligplaats. Historische varende woonschepen achten wij op bepaalde locaties meer aanvaardbaar dan historische woonarken. Historische woonarken kunnen ons inziens afmeren op iedere bestemde woonschepenligplaats waar nu ook al een woonark ligt. Voor historische varende schepen ligt dit anders, hiervoor zijn weinig bestemde ligplaatsen. In de Prv is ruimte gegeven aan deze specifieke groep en via het ontwerp kan een ontheffing worden afgegeven voor een varend woonschip op die bestemde ligplaats onder de voorwaarde dat het varende woonschip niet wordt vervangen door een woonark.

Advies GS:

Voorgesteld wordt in te stemmen met het ontwerp, dat op dit punt overeenkomstig de Startnotitie is uitgewerkt, hetgeen betekent dat de onderlinge afstand van 5 meter tussen woonschepen gehandhaafd blijft totdat de Prv deze of een andere norm overneemt. Voorts stellen wij u voor in te stemmen met het beleid met betrekking tot historische varende woonschepen zoals dat nu ongewijzigd in het ontwerp is opgenomen.

7.

[Mw. de Bruyn, woonschepbewoner]

Opmerkingen

a. In de startnotitie is ten aanzien van het woonschepenbeleid aangegeven dat een deel bij de provincie blijft en een deel gedecentraliseerd gaat worden naar gemeenten. Niet duidelijk is wat er nu precies inhoudelijk bij de provincie blijft en wat er naar de gemeenten gaat. Het is de woonschepbewoners niet duidelijk waar ze straks precies ontheffing moeten aanvragen voor hun woonschip en de oevervoorzieningen. In de startnotitie staat dat een en ander wat betreft steigers, beschoeiingen en kleur niet in het bestemmingplan zal worden opgenomen maar in de APV. Voor andere zaken komt er nog steeds beleid vanuit de provincie. Ze vraagt zich af of ze straks bij drie partijen moet zijn om te zorgen dat alles geregeld is wat betreft ontheffingen en vergunningen. Ze wil daar graag meer duidelijkheid over.

b. In de startnotitie is aangegeven dat gemeenten nu zelf een aantal zaken mogen bepalen en dit kunnen opnemen in bestemmingsplannen. De gemeenten baseren momenteel hun bestemmingsplannen op de regels die zijn geformuleerd door de provincie in een beleid dat is opgesteld in 2007 (Beleidsregels Wateren). Een beleid dat juist zoveel commotie heeft veroorzaakt waardoor de provincie mede een nieuwe startnotitie is gaan maken. In de nieuwe bestemmingsplannen van de gemeente Loenen zijn allerlei oude regels opgenomen, met enorme consequenties wat betreft steigers, erfafscheidingen etc. Het is wellicht een idee om vanuit de provincie te communiceren dat er nieuw beleid in de maak is waarin is aangegeven dat er decentralisatie plaatsvindt en dat gemeenten hun eigen beleid kunnen opstellen.

- c. Steigers, beschoeiingen, groene doorzichten en de kleur van woonschepen worden straks in de APV opgenomen omdat ze niet 'ruimtelijk relevant' zijn. Wanneer is iets 'ruimtelijk relevant' en op basis waarvan wordt beslist of iets 'ruimtelijk relevant' is.
- d. Het zou prettig zijn om in gezamenlijk overleg te bespreken waarom en hoe nieuwe regelgeving (startnotitie, PRV, Lsv) eruit moet zien en waar dit belegd gaat worden. Dat ze in de nieuwe plannen terugzien dat naast alle belangen ook de belangen van de bewoners zijn meegenomen. De bewonerscommissie "Waterwonen op de Vecht en Zijarmen" zou graag betrokken willen worden bij het verder uitwerken van de plannen en zou graag uitgenodigd willen worden voor de vervolgbesprekingen in de Statencommissie RGW.

Reactie GS:

a. Het woonschepenbeleid wordt nu ook al door de provincie via twee sporen vorm gegeven. De Prv kan via het traject van ruimtelijke ordening bepalen dat er op een bepaalde plaats nieuwe ligplaatsen gecreëerd mogen worden. Deze ligplaatsen kunnen dan vervolgens in de gemeentelijke bestemmingsplannen worden opgenomen. In de Vnl maar ook in het ontwerp is opgenomen dat alleen ontheffing wordt verleend aan een woonschip als de ligplaats eerst in het bestemmingsplan is aangewezen.

In de nieuwe ontwerpverordening worden geen eisen met betrekking tot oevervoorzieningen (schuren, erfscheidingen) en afmeervoorzieningen (steigers, meerpalen) meer opgenomen, op enkele uitzonderingen na (bijvoorbeeld bij illegaal afgemeerde woonschepen).

Daarnaast is in het ontwerp een vrijstelling van het verbod op het afmeren van woonschepen opgenomen voor die woonschepen, die aan een bestemde ligplaats liggen en aan de maximale afmetingen voldoen. Voorts zullen woonschepen die binnen de grens van de bebouwde-kom-wegenwet liggen niet meer onder het verbod vallen. Voor die woonschepen hoeft dus geen ontheffing meer aangevraagd te worden, voor alle andere wel.

De bepalingen over de afmetingen en het 5-meter beleid blijven voorlopig gelden en worden pas losgelaten als ze via de Prv zijn geregeld. De gemeenten zijn verplicht deze bepalingen over te nemen in hun nieuwe bestemmingsplannen en een aantal heeft dat al gedaan. Dat is de eerste stap in het proces waarbij de provincie het woonschepenbeleid langzamerhand zal gaan overlaten aan de gemeenten. Straks heeft u feitelijk alleen nog met de gemeente en het waterschap te maken waar het om woonschipsaspecten gaat. De bepalingen over vaartuigen en voorwerpen in, op en boven het water (zoals boatsavers en drijvende vlonders) zijn ook in het ontwerp voor de nieuwe verordening opgenomen. Die regels blijven dus, net als voor woningen op het land, ook gelden voor woonschepen.

b. Mede door de afstemming over het oeverbeleid heeft een aantal gemeenten inderdaad regels uit de Vnl overgenomen in hun bestemmingsplannen. Dit was geen verplichting, maar meer bedoeld om regels tussen verschillende overheden op een lijn te krijgen. Als de provincie over een onderwerp bepalingen in de Prv opneemt, zijn gemeenten wel verplicht hier rekening mee te houden. Dan kan de provincie ingrijpen als de gemeente geen rekening houdt met het provinciale belang. Ons is niet gebleken dat alle gemeenten hun nieuwe bestemmingsplannen (mede) baseren op onze beleidsregels uit 2007. U heeft aangegeven dat in ieder geval in uw gemeente (Loenen) wel het geval is.

De gemeente Loenen heeft in haar nieuwe bestemmingsplan Nieuwersluis van 2009 opgenomen dat bij een woonschepenligplaats een bijgebouw (schuurtje) van maximaal 9m² oppervlakte en 2,70 m hoog geplaatst mag worden en dat de overige bouwwerken (zoals een erfscheiding of een houthok) niet hoger dan 1 meter mogen zijn. In het voorontwerpbestemmingsplan 'Woonschepen' van de gemeente Loenen zijn soortgelijke bepalingen opgenomen. In het bestemmingsplan 'Landelijk gebied' uit 2003 zijn dezelfde bepalingen over afmetingen van schuurtjes en overige bouwwerken al opgenomen, dus lang voor de inwerkingtreding van de beleidregels wateren 2007.

c. Onder 'ruimtelijk relevant' wordt verstaan zaken die van invloed en gewichtig zijn in een bepaalde ruimtelijke omgeving en daarop invloed uitoefenen (i.e. relevant zijn) en daarom worden betrokken in de ruimtelijke ordening. Het dient, anders gezegd, om een *ruimtelijke relevante* handeling te gaan. Handelingen die vallen onder het begrip 'gebruik van de grond en van de zich daar bevindende opstallen' (art. 3.1 lid 1, tweede volzin Wro) kunnen onderwerp van het bestemmingsplan zijn, en daarmee ook van de PRV, die ziet op de inhoud van bestemmingsplannen. In die optiek is het afmeren van een woonschip ruimtelijk relevant maar de kleur van het woonschip niet. De kleur heeft geen invloed op de ruimtelijke ordening van het water.

In combinatie met bestemmingsplannen wordt het begrip gebruikt om aan te geven of iets wel of niet in het bestemmingsplan kan worden opgenomen.

d. Uiteraard ondersteunen wij uw roep om inspraak en uw betrokkenheid bij het onderwerp. Met de gevolgde procedure heeft u al diverse mogelijkheden tot inspraak gekregen en ook benut, zoals bij de hooravond over de startnotitie. Wij hebben kennis genomen van uw opmerkingen en bij de nieuwe ontwerpverordening is hier zoveel mogelijk rekening mee gehouden. Aan de andere kant hebben wij onze verantwoordelijkheid voor de bescherming van de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische, archeologisch en landschappelijke waarden. Uiteindelijk zullen Provinciale Staten een afweging moeten maken. Bij de behandeling van de nieuwe ontwerpverordening bij de Statencommissie RGW (24 januari 2011) heeft u nog de gelegenheid op het ontwerp te reageren.

7. *Advies GS:*

Idem als het advies onder 5.

B. De opmerkingen over de ontwerp-Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 (Lsv).

De volgende opmerkingen zijn ontvangen:

8. De heer A. Korste, adviseur lokale planologie, Natuur en Milieufederatie Utrecht.
9. De heer H. Boonekamp, secretaris Werkgroep Behoud Lopikerwaard.
10. Gemeente Utrecht, directeur Stadsontwikkeling, de heer R. J. Hoek.
11. Reactie "Commissie Waterwonen op de Vecht en Zijarmen".
12. Gemeente Woudenberg, mw. I.K. Kuperus, Taakveld Ontwikkeling.
13. Mw. de Bruyn, woonschipbewoner

8.

[Dhr. A. Korste, Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)]

Opmerkingen

De NMU is positief over de Lsv, met name over de toevoeging van de bescherming van kleine landschapselementen. Zij waarderen het dat de provincie de verantwoordelijkheid neemt voor de taken die gemeenten vaak laten liggen. Twee kanttekeningen:

1. Hoe wordt de systematiek van de waardenkaarten (gaan jullie hele gebieden aanwijzen of alleen individuele landschapselementen?) en welke gebieden/elementen worden op basis van de Lsv straks beschermd?
2. Veel gemeenten hebben in hun bestemmingsplannen voor het buitengebied aanlegvergunningstelsels opgenomen, die mede beogen de kleine landschapselementen te beschermen. De NMU mist zowel in de Lsv, als in de daarbij behorende toelichting de relatie tussen de verordening en deze bestemmingsplannen. Indien beide regelingen (los) naast elkaar blijven staan, geeft de NMU de aanbeveling om in de toelichting aan te geven dat initiatiefnemers met twee regelingen te maken krijgen. Voor de duidelijkheid wordt hieraan toegevoegd dat de NMU, mede gelet op de dagelijkse praktijk bij gemeenten, er geen voorstander van is dat de Lsv niet van toepassing zou zijn als er een aanlegvergunningstelsel geldt

Reactie GS:

1. De regeling voor de kleine landschapselementen in de Lsv treedt pas in werking als de waardenkaart is uitgewerkt en door GS is vastgesteld. Bij de uitwerking van de waardenkaart zal de systematiek worden bepaald en de inhoud worden afgestemd op het doel van de Lsv. Voor de waardenkaart kleine landschapselementen zijn overigens de minimale vereisten al in de verordening opgenomen.
2. In de eerste plaats is het zo dat volgens constante jurisprudentie een landschapsverordening los van het bestemmingsplan kan fungeren op basis van de motieftheorie. Daarnaast is het volgende van belang. De waardenkaart voor de kleine landschapselementen moet nog worden uitgewerkt. Bij die uitwerking zou er bijvoorbeeld voor gekozen kunnen worden om gebieden waar de landschapselementen reeds via bestemmingsplannen zijn beschermd uit te sluiten. Wij nemen het advies van de NMU op dit punt ter harte en zullen er bij de uitwerking van de waardenkaart rekening mee houden en hier tijdig met betrokkenen over communiceren.

Advies GS:

Wij stellen voor in de toelichting van de Lsv een passage op te nemen over de hierboven bedoelde afstemming.

9.

[De heer H. Boonekamp, Werkgroep Behoud Lopikerwaard (WBL)]

Opmerkingen

- a. De belangrijkste opmerking heeft betrekking op het begrip ‘waardenkaart’. De WBL zou graag geregeld zien dat GS de waardenkaart pas vaststellen na een termijn van ter visielegging en gelegenheid tot inspraak en desnoods een gang naar de rechter. De WBL vindt namelijk dat de regels in de verordening net zo relevant zijn voor de bescherming van de NLCA-waarden als de waardenkaart. Bij het tot stand komen van de waardenkaart vindt namelijk een belangenafweging plaats.
- b. Volgens de WBL kan art. 8, derde lid, wel eens tot discussies leiden over of een verrommeling wel of niet zichtbaar is. Dat hangt namelijk ook van het seizoen af.
- c. De WBL pleit er verder voor dat opslag e.d. functioneel moet zijn voor de betreffende bedrijfsvoering en alleen mag plaatsvinden op het erf of binnen het in het bestemmingsplan geldende bouwvak. Deze beperking is voor de betrokkenen een stimulans de verrommeling te beperken.
- d. De WBL geeft verder aan dat in art 9, eerste lid, onder g, is bepaald dat slootdemping is toegestaan in gebieden die op de waardenkaart zijn aangegeven. Hier wordt de waardenkaart gebruikt om aan te geven waar er geen NLCA-waarden zijn terwijl elders zoals in hoofdstuk IV de waardenkaart aangeeft waar er wel wat te beschermen is.

Reactie GS

- a. De waardenkaart voor de demping van wateren zien wij als een onderdeel van nog te ontwerpen beleidsregels. Beleidsregels zijn bedoeld om ter uitvoering van de Lsv vaste gedragsregels vaststellen. Tegen de vaststelling van beleidsregels staat geen bezwaar en beroep open. De waardenkaart is een uitstekend instrument om de toepassing van de verordening consequent en eenduidig te maken. De waardenkaart dient derhalve ter motivering van onze daarop gebaseerde individuele ontheffingsbesluiten. Tegen deze besluiten staat uiteraard wel bezwaar en beroep open en daarmee indirect ook tegen de waardenkaart. Uiteraard nemen wij met het opstellen van de kaart de nodige zorgvuldigheid in acht en maken daarbij graag gebruik van de gebiedskennis van de WBL.
- b. De WBL heeft gelijk dat over de zichtbaarheid discussies kunnen ontstaan en dat enige duidelijkheid op zijn plaats is. Het artikel is hierop aangepast.
- c. In de Lsv is hiermee rekening gehouden.
- d. Het gaat om twee verschillende waardenkaarten, maar de insteek is hetzelfde. Allebei geven ze de waardevolle zaken weer. In de Lsv is een vrijstelling voor het dempen van wateren in bepaalde gebieden opgenomen. Deze vrijstellingsbepaling treedt pas in werking als deze gebieden in een de waardenkaart zijn vastgesteld. Tot dat moment geldt een ontheffingsplicht voor alle slootdempingen. Met de waardenkaart

zullen er gebieden zijn waar niet mag worden gedempt, alleen met ontheffing mag worden gedempt (eventueel onder voorwaarden), en zonder ontheffing mag worden gedempt (vrijstelling).

Advies GS

Wij stellen voor:

1. de waardenkaart te benoemen als toetsingskader voor de te nemen beschikkingen (handhaving en vergunningverlening) en niet als zelfstandig beleidskader.
2. de bepaling dat een rommelterrein zichtbaar moet zijn vanaf de openbare weg aan te scherpen door in de bepaling toe voegen: 'in alle seizoenen'.
3. in de definitie van rommelterrein (artikel 8 Lsv) de terreinafbakening scherper te stellen door toevoeging van de tekst " terrein dat zich buiten een erf, buiten een bouwperceel of buiten een in het bestemmingsplan aangewezen bedrijfsbestemming".
4. een artikel toe te voegen die de inwerkingtreding regelt van de vrijstelling voor dempingen:
"De vrijstelling in artikel 10, eerste lid, sub g, verordening is van toepassing op de dag na bekendmaking van het besluit van Gedeputeerde Staten tot vaststelling van de waardenkaart."

10

[Gemeente Utrecht, directeur Stadsontwikkeling, de heer R. J. Hoek].

Opmerkingen

1. Ten eerste merkt de gemeente op dat de zeer korte reactietermijn de kwaliteit van hun reactie en dus de kwaliteit van de gehele verordening onder druk zet. De nieuwe verordening heeft invloed op de beleidsvrijheid voor het eigen ruimtelijk beleid, één van de pijlers van de nieuwe Wro. Zij achten het dus niet meer dan logisch dat in een volwaardige mogelijkheid om te reageren op de Lsv wordt voorzien.
2. Het is de gemeente opgevallen dat een aantal regels de regels in de gemeentelijke APV doorkruisen en verwarring scheppen bij handhaving. Dat is ongewenst uit een oogpunt van deregulering en ook verwarrend voor burgers die onder de Wabo één loket hebben bij de gemeente. De gemeente Utrecht heeft sinds 22 december 2009 een Verordening op de Archeologische Monumentenzorg die voorziet in een vergunningstelsel bij bepaalde bodemverstoringen. Die verordening dekt het hele grondgebied van onze gemeente af en voldoet aan de Monumentenwet. Een provinciale verordening die op dergelijke zaken ingaat voor het grondgebied van de gemeente Utrecht achten zij dan ook overbodig.
Aangezien het een te kort tijdsbestek is om op de nuances van deze regelingen in te gaan, verzoekt de gemeente om nog nader in overleg te treden en deze regelingen door te nemen, om zo overlap in taken en verantwoordelijkheden te voorkomen. Dit is mede noodzakelijk omdat de Lsv ingrijpt op hun APV en daarmee op het huishouden van hun grondgebied. Voordat dit overleg heeft plaatsgevonden kan de gemeente Utrecht niet instemmen met deze verordening.
3. Het dempen van gemeentelijke sloten en het vellen van gemeentelijke bomen is geen provinciaal belang en kan om die reden niet in een verordening van de provincie geregeld worden. Dit behoort tot de uitsluitende bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de gemeente. Mochten die bomen deel uitmaken van een provinciaal landschap of een ecologische hoofdstructuur dan is daar in de verordening op basis van de Wet ruimtelijke ordening al voorzien.
4. Gezien bovenstaande opmerkingen, grotere eenduidigheid en vermindering van regeldruk, verzoekt de gemeente expliciet die gemeenten te noemen waar de verordening van toepassing is, en daarbij de gemeenten waar bovenstaande 'gaten' niet zijn geconstateerd, zoals de Gemeente Utrecht, uit te sluiten.
5. Vanwege het ontbreken van de waardenkaart kan de gemeente nog niet reageren op hoofdstuk IV over de 'beschermd kleine landschapselementen'. Deze waardenkaart van kleinschalige landschappelijke elementen is nog niet ontwikkeld. De gemeente krijgt het idee dat hier veel dubbelingen in zullen zitten met het bomenbeleid van Utrecht, waarop de omgevingsvergunning voor het vellen van een boom in deze gemeente is gestoeld en waarin een aantal kleine landschapselementen zijn benoemd.
Een overlap in zowel regulering als handhaving lijkt de gemeente niet wenselijk. Zij verzoeken de provincie om hen te betrekken bij het tot stand komen van de waardenkaart voor landschappelijke elementen.

De gemeente kan derhalve niet instemmen met de landschapsverordening, zoals deze nu in concept voorligt. Graag denken zij mee in het verdere traject en ze willen graag tijdig geconsulteerd worden bij de verdere uitwerking van de verordening.

Reactie GS

1. De reactietijd was kort, echter voorafgaande aan deze reactiemogelijkheid is uitgebreid de mogelijkheid gegeven om over de Startnotitie 'Op weg naar een provinciale landschapsverordening' met PS en GS van gedachten te wisselen over de onderwerpen, keuzes en de uitwerking daarvan. Uw vertegenwoordiger, de Vereniging Nederlandse Gemeenten afdeling Utrecht, was hierbij uitgenodigd. Wij hebben goede nota genomen van uw opmerkingen en gaan hieronder daarop verder in, maar wij zien geen reden om het proces naar aanleiding van uw opmerkingen uit te stellen.

2. In de eerste plaats merken wij op dat de Vnl, die al jaren op uw grondgebied van kracht is buiten de bebouwde kom Wegenwet, veel onderwerpen op gelijke wijze regelt als de Lsv. Dit heeft tot op heden, zover ons bekend, niet tot afstemmingsproblemen geleid of belemmeringen opgeleverd ten nadele van de stadsuitbreidingen. Daarom zijn er van uw kant bij de vaststelling van uw regels waarschijnlijk ook geen initiatieven ondernomen om een en ander al eerder af te stemmen. Wij verwachten met de afgeslankte opvolger van de Vnl in de toekomst evenmin problemen.

Wetstechnisch gezien kan er geen conflict zijn of doorkruising van uw APV en de Lsv, nu nog Vnl. Het onderwerp van regeling kan het zelfde zijn, maar de motivering van de besluiten niet. Met andere woorden, besluiten op grond van de APV kunt u niet motiveren vanuit de NLCA-waarden omdat nu de Vnl en straks de Lsv daarin voorziet. De Lsv kent veel vrijstellingen, waardoor de administratieve lasten van omgevingsvergunningen, ook voor uw inwoners, juist wordt voorkomen. Hier denken wij vooral aan het hoofdstuk over borden. Uw Verordening op de Archeologische Monumentenzorg die voorziet in een vergunningenstelsel bij bepaalde bodemverstoringen heeft geen raakvlakken met Lsv omdat het graven in de bodem geen verboden handeling is in de Lsv.

3. Het dempen van sloten zien wij zeker als provinciaal belang. Het is een ruimtelijk relevante handeling, die wij zo essentieel vinden voor het behoud van het cultureel erfgoed, dat wij via de Lsv gericht uitvoeringsbeleid zullen opstellen en zullen gaan handhaven. Het is een geringe verzwarend van ons huidige slootdempingenbeleid, dat tot op heden binnen de gemeente Utrecht niet tot afstemmingsproblemen heeft geleid.

In de Boswet, artikel 15, is nadrukkelijk bepaald dat gemeenten, maar ook provincies regels mogen opstellen ter bescherming van houtopstanden. Het is dus zeker geen uitsluitende bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de gemeente.

4. Wij kunnen de gemeente Utrecht niet van het toepassingsgebied van de Lsv uitsluiten. Andere argumenten dan het begrip 'gaten' hebben in de startnotitie het onderbrengen van de Vnl-onderwerpen in verschillende regelingen bepaald. Het gaat om 'gaten' waar een bestemmingsplan niet in voorziet of niet in kan voorzien en de Lsv wel en daarnaast de weging van de andere aanvullende factoren zoals de samenhang met andere interne en externe taken, gewenste uniformiteit, schaalniveau van uitvoering en de inschatting van het niveau van handhaving bij gemeenten.

5. Uiteraard stemmen wij af op de gemeentelijke kapverordening of bomenverordening en zullen wij de gemeenten betrekken bij het opstellen van de waardenkaarten.

Advies GS

- Inspraak op provinciale regelgeving is meer dan wettelijk noodzakelijk. Wij hebben goede nota genomen van de opmerkingen van de gemeente Utrecht, maar stellen voor om het proces naar aanleiding van deze opmerkingen niet uit te stellen.

- Wij stellen voor om de gemeente Utrecht niet van het toepassingsgebied van de Lsv uit te sluiten. Andere argumenten dan het begrip 'gaten' hebben in de startnotitie het onderbrengen van de Vnl-onderwerpen in verschillende regelingen bepaald. Het gaat om 'gaten' waar een bestemmingsplan niet in voorziet en de Lsv wel. Van belang is hierbij ook de weging van de andere aanvullende factoren zoals de samenhang met andere interne en externe taken, gewenste uniformiteit, schaalniveau van uitvoering en de inschatting van het niveau van handhaving bij gemeenten. Voorts heeft u uitgesproken dat de Lsv voor sommige

onderwerpen het beste instrument is om specifiek door u benoemde waarden in de provincie te beschermen.

11

[Reactie "Commissie Waterwonen op de Vecht en Zijarmen", 2010RGW199]

Opmerkingen

a. belangenafweging:

Naar aanleiding van de presentatie op de hooravond van 30 augustus jl. heeft gedeputeerde Krol aangegeven dat in beginsel alle belangen afgewogen dienen te worden. Dus niet alleen de NCLA-waarden maar ook de belangen van eigenaren en bewoners van woonschepen en bijbehorende oevers, alvorens beleid gebaseerd op uitgangspunten zoals gehanteerd in de Lsv overgeheveld kan worden naar ruimtelijke verordeningen.

1. In de concept-landschapsverordening wordt uitdrukkelijk gesteld dat er uitsluitend de NCLA waarden als uitgangspunt zijn gehanteerd.
2. Wanneer en hoe, en door wie worden de belangen van de eigenaren en de bewoners meegewogen? Essentiële aspecten zoals hieronder benoemd worden nog steeds niet geadresseerd
 - a. **Huurbescherming** en ontsluiting naar openbare weg vanaf het woonschip over oevers die eigendom zijn van derden
 - b. **Definitie van een tuin.** Een woonschip beschikt doorgaans over 1 tuin, (en dat is dus niet de voortuin).
 - c. **Rechts(Ron)gelijkheid** in vergelijking tot woningen op de oevers

b. Doelen en Middelen:

De nu voorliggende concept-landschapsverordening borduurt voort op ingezet beleid van vele jaren terug. Naar de mening van de commissie zijn door de tijd heen doelen en middelen verward waarbij maatvoering van woonschepen het doel lijkt te zijn geworden terwijl doorzichten de oorspronkelijke doelen waren. In gesprekken met de Gemeente Loenen werd duidelijk dat er eigenlijk maatwerk nodig is. De voorbeelden die de commissie heeft gegeven op 30 augustus jl. aangaande verschillen tussen enkele woonschepen op een rij, of tientallen in een lint dan wel 1 woonschip haaks op de Vecht in relatie tot het voorliggende beleid, bevestigen dit beeld. In vergelijking tot woonhuizen vergroot dit beleid de verschillen en daarmee de rechtsongelijkheid. De commissie meent dat terug moet worden gegaan naar de kerndoelen. Die doelen zijn goed te realiseren. De leden van de commissie vinden dat zij, als ervaringsdeskundigen, een zinnige bijdrage kunnen leveren. Zij willen graag hierover met GS en PS in contact blijven. Verder heeft de commissie geconstateerd dat de toelichting nog niet compleet is.

De opmerkingen per artikel:

c. Artikel 12 lid 2

Is het niet duidelijker één en ander volledig te relateren aan bestemde ligplaatsen i.p.v. separate algehele verboden die uiteindelijk toch weer allemaal bij elkaar komen bij de bestemde ligplaats?

d. Artikel 13 lid 1

Dient er een komma of een punt te staan tussen de woorden "bestemde ligplaatsen" en "uitgesloten de ligplaats". Wij begrijpen niet echt wat er nu staat. Indien er staat dat woonschepen die voldoen aan de richtlijnen zoals vermeld in artikel 14 lid 5 geen nieuwe ontheffing meer hoeven aan te vragen blijft de rechtsongelijkheid bestaan aangaande de bestemde woonschepen die niet aan die richtlijnen voldoen. Dat kan en mag niet de bedoeling zijn. Het zou voor iedereen verhelderend werken als de teksten in minder juridisch jargon zouden worden neergezet.

e. Artikel 14 lid 4

Het is de commissie niet duidelijk wie nu de instantie is die uiteindelijk de ontheffing verleent, dan wel wie de doorslaggevende stem hierin heeft.

f. Artikel 14 lid 5

Het is de commissie niet duidelijk welke verordening van welke instantie nu leidend is. Er is sprake van:

- Provinciale Ruimtelijke Verordening,
- Landschapsverordening Provincie Utrecht,
- Het Bestemmingsplan Woonschepen Gemeente Loenen

g. Artikel 15 lid 5, punt c

Wat is een schilddak, waarom geen lessenaarsdak?

h. Artikel 15 lid 5, punt d

Wat is het doel van deze bepaling? Indien de beheerder van de waterwegen geen nadelen ziet, er geen beperking van doorzichten ontstaat, er geen sprake is van verrommeling, wat is dan het doel?

i. Artikel 16 lid 1.

Indien onevenredige schade wordt geleden door de eigenaar van het woonschip door gewijzigde maatvoering (afname woonoppervlak en dus waardevermindering) en er tevens geen oeverruimte vrij komt door afname van lengte, omdat het woonschip haaks op de Vecht ligt in een insteekhaven, dient er een clause opgenomen te worden als onderstaande, zoals die ook door de Gemeente Loenen wordt gehanteerd. Hieronder de ontheffing zoals beschreven door de Gemeente Loenen.

10.1 Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van:

- a: in het plan genoemde goothoogten, bouwhoogten, oppervlakte- en inhoudsmaten, percentages en afstandseisen, waarbij een overschrijding is toegestaan tot maximaal 10% van de goothoogten, bouwhoogten, oppervlakte- en inhoudsmaten, percentages en afstandseisen;
- b: de regels en toestaan dat de bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde.

10.2 Ontheffing als bedoeld in artikel 10.1 kan slechts worden verleend, mits:

- a: de belangen van de eigenaren en/of gebruikers van betrokken en nabijgelegen gronden niet onevenredig worden geschaad;
- b: het straat- en bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad;
- c: de landschappelijke en natuurlijke waarden, indien als zodanig op de verbeelding aangegeven niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast.

j. Artikel 16 lid 2:

Waar is de datum van 1 januari 1989 aan gerelateerd? Indien deze datum is gebaseerd op de Woonwagewet die op dat moment is overgeheveld van de landelijke naar de provinciale overheid, willen wij u wijzen op het feit dat daarin is opgenomen dat provinciaal beleid niet 'strenger' mocht worden dan voorheen.

k. Artikel 18 lid 2:

De beperking aangaande open/gesloten bijboot is slechts ingegeven door de angst dat gesloten bijboten bewoond gaan worden. Omdat handhaving aangaande bewoning van bijboten moeilijk is, is deze clause open boot opgenomen. Wij menen dat dit een onjuiste benadering is.

Ter verduidelijking. Een open sloep mag wel, maar een werkboot (half open en half gesloten mag niet). Er is hier geen sprake van verrommeling maar van vreemd beleid.

l. Artikel 19 lid 2:

Wij menen dat er sprake is van rechtsongelijkheid ten aanzien van woonhuizen. Dit kan niet de bedoeling zijn.

m. Artikel 30

Wij hebben geen inzicht in de waardenkaart en kunnen daarom de 'impact' daarvan niet overzien. Hoe krijgen wij inzicht in de waardenkaart?

n. Artikel 35

Wij menen dat voor vlonders, drijvende terrassen etc. een soortgelijke overgangsregeling dient ontworpen te worden zoals is opgenomen in hoofdstuk III, artikel 16.

o. Artikel 37

Zie opmerking bij artikel 16 lid 1.

Reactie GS

- a. Voor het antwoord op de eerste opmerking over belangenafweging verwijzen wij terug naar onze reactie onder nummer 5 hierboven.
- b. Sinds 1963 is het primaire doel van het woonschepenbeleid in de landschapsverordening (en als voorloper de Woonschepenverordening) het voorkomen van het illegaal ligplaats innemen met woonschepen ter bescherming van natuur en landschap. Het secundaire doel is, als legalisatie mogelijk is, het woonschip en zijn voorzieningen zo optimaal mogelijk in het landschap in te passen. Hierbij spelen afmetingen, kleurenbeleid, onderlinge afstanden, en oevergebruik een rol. Sinds 1963 hebben wij via de opeenvolgende

verordeningen alleen maar maatwerk geleverd, via de individuele ontheffingen. Nu laat de provincie de regeling op het gedetailleerde niveau gedeeltelijk los.

c. Artikel 12 lid 2

De Lsv gaat over meer dan woonschepen in het ideaalplaatje. De Lsv is ook het instrument waarmee het woonschepenknelpuntenprogramma nog moet worden afgerond, daarvoor is dat verbod nodig.

d. Artikel 13 lid 1

Er is geen sprake van rechtsongelijkheid omdat in beide gevallen dezelfde voorschriften gelden. In het geval van vervanging van het woonschip treedt de vrijstelling in werking.

e. Artikel 14 lid 4

Als op grond van de Lsv een aanvraag om ontheffing wordt gedaan dan vragen wij, alvorens te beslissen op de aanvraag, een zienswijze van de gemeente en/of het waterschap over de aanvraag. De provincie beslist in dit geval en is eindverantwoordelijk voor de Lsv.

f. Artikel 14 lid 5

Het gaat hier om voorschriften die gelden in het geval een ontheffing zou worden verleend. Zodra voorschriften over woonschepen in de Prv zijn opgenomen dan worden deze leidend. Deze voorschriften werken door in het bestemmingsplan. De gemeente toetst vervolgens woonschepen aan deze regels via het haar bestemmingsplan.

g. Artikel 15 lid 5, punt c

Een schilddak is een dak met twee driehoekige dakvlakken aan de smalle zijde en twee trapeziumvormige aan de lange zijde. Het is geen limitatieve opsomming dus een lessenaarsdak is ook mogelijk binnen de gegeven voorwaarden.

h. Artikel 15 lid 5, punt d

Juist om landschappelijke verrommeling te voorkomen is deze eis verbonden aan de wijze van afmeren van woonschepen.

i. Artikel 16 lid 1

In veruit de meeste gevallen zal er geen sprake zijn van onevenredige schade als gevolg van gewijzigde maatvoering (afname woonoppervlak en dus waardevermindering). Het artikel grijpt in op het natuurlijke moment dat een woonschip aan vervanging toe is en meestal is dan sprake van een toename van vloeroppervlak door de mogelijkheid van dubbeldeks bouwen. Bovendien is geen sprake van een onrechtmatige daad.

Het artikel is gekoppeld aan de voorschriften van de Prv. Bij de wijziging van de Prv zouden de afmetingen voor woonschepen kunnen wijzigen. Bij deze wijziging zal moeten worden ingegaan op de gemeentelijke afwijkingsbevoegdheid met de vraag of deze ook voor woonschepen zou moeten gaan gelden.

j. Artikel 16 lid 2.

Deze datum heeft niets te maken met overheveling van taken. Het is overgangsrecht voor illegaal afgemeerde woonschepen die er voor deze datum al waren.

k. Artikel 18 lid 2.

Dit artikel is niet ingegeven door angst dat bijboten worden bewoond, daarvoor hebben wij immers een uitstekend toegesneden en dus handhaafbaar instrumentarium. De vrijstelling is opgenomen voor open bootjes, omdat die de landschappelijke waarde niet of in mindere mate schaden dan bootjes met een hogere opbouw.

l. Artikel 19 lid 2:

Er is geen sprake van rechtsongelijkheid omdat het artikel zowel geldt voor woonschepen als woningen.

m. Artikel 30

De kaart moet nog worden opgesteld, dan pas treedt dit hoofdstuk in werking. De waardenkaart is openbaar na bekendmaking.

n. Artikel 35

De regeling is juist ontworpen om adequaat en direct te kunnen optreden tegen voorwerpen in, op of boven het water. Deze voorwerpen in velerlei vormen zijn dikwijls de oorzaak van plaatselijke landschappelijke verrommeling. De bestrijding daarvan is een kerntaak van de Lsv. Overgangsrecht is daarom uitgesloten, behalve voor boatsavers. Voor boatsavers was in de handhavingpraktijk al een gedoogbeleid geformuleerd en dat beleid is nu ook in de Lsv opgenomen. In bijzondere situaties kan in de sfeer van handhaving de begunstigingstermijn iets ruimer kunnen worden gesteld. Dit is geval per geval verschillend.

o. artikel 37

Zie reactie bij artikel 16, lid 1.

Advies GS

Wij stellen voor:

- Artikel 12, lid 2 (nu 13, 2) niet meer te koppelen aan legale woonschepen.
- Artikel 13, lid 1 (nu 14, 1) te splitsen in twee leden, hetgeen de leesbaarheid ten goede komt.

12

[Gemeente Woudenberg, mw. I.K. Kuperus, Taakveld Ontwikkeling]

Opmerkingen

De opmerkingen van de gemeente beperken zich tot hoofdstuk III, Storten, dempen, ophogen en rommelterreinen.

1. Artikel 8: Het is niet wenselijk om op grond van deze verordening een stortplaats wel toe te staan, zolang deze maar buiten het gezichtsveld ligt. Dit is niet echt in overeenstemming met het Besluit bodemkwaliteit. De verwijzing weghalen.
2. Artikel 9, 1a. Valt het repareren van een weg ook onder groot openbaar belang en het aanleggen van een duiker? Moet dit wellicht niet in de begripsbepaling worden vermeld?
3. Artikel 9 lid 1e. Hoe kijkt de provincie aan tegen mestplaten buiten het bouwvlak? Dit artikel is gericht op de agrarische bedrijfsvoering (daar kan het rommelig zijn qua materiaal en materieel), maar hoe zit het met loonwerkbedrijven? Deze vallen niet onder deze uitzonderingsregel.
4. Artikel 9 lid 1h. Wat wordt bedoeld met agrarisch natuurbeheer? Landgoederen die onder de Natuurschoonwet vallen? Of EHS?
5. Artikel 9 lid i. Wat is schone grond? Grond die voldoet aan de betreffende functieklassen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit of grond die voldoet aan AW2000?

Reactie GS

1. Het toestaan van stortplaatsen buiten het gezichtsveld kan inderdaad niet de bedoeling zijn. Dit zou het effect van de Lsv ernstig beperken. Het artikel is aangepast.
2. Het artikel beperkt inderdaad de omvang van het infrastructurele werk met het woordje 'grote'. Naar nu blijkt is dit niet logisch, omdat ook wegen van een minder grote infrastructurele omvang moeten worden aangelegd en onderhouden en de verordening hieraan geen ontheffingsplicht wil koppelen. Het artikel is aangepast. Het leggen van dammen als onderdeel van een infrastructureel openbaar werk is vrijgesteld als dit nodig is voor de realisatie daarvan. Dit valt onder dezelfde vrijstelling. Het leggen van dammen met duikers, niet zijnde onderdeel van een openbaar werk, is vrijgesteld in artikel 9, 1d (nu artikel 10, lid 1d).
3. De verordening richt zich op handelingen, die buiten het bouwperceel of buiten een bedrijfsbestemming plaatsvinden. Voor agrarische bedrijven geldt inderdaad een uitzondering voor sleufsilos, rijkuilen en hooibalen en grond. Dit is een op grond van de Vnl al geldende vrijstelling, die wij niet willen terugdraaien. Uitbreiding van deze vrijstelling voor andere bedrijfstakken achten wij om landschappelijke redenen niet aanvaardbaar. Het plaatsen van mestplaten buiten het bouwperceel vinden wij een ruimtelijk relevant aspect dat in het kader van het bestemmingsplan zal moeten worden afgewogen. De Lsv ziet hier niet op.
4. Slootkanten met agrarisch natuurbeheer zijn slootkanten waarvan het onderhoud is afgestemd op de ecologische behoeften. Voor het specifieke onderhoud van deze slootkanten wordt subsidie verleend. Het gaat om maatregelen zoals het nemen van afstand van de sloten tijdens de bemesting en het schouwen, het spuiten met bestrijdingsmiddelen en het vergroten van de slootkant. Dit kost de agrariër extra tijd en moeite en er gaat soms een kleine rand van het bouwland verloren. Er is geen link met de Natuurschoonwet en de Ecologische hoofdstructuur, hoewel slootkantbeheer wel bijdraagt aan de ecologische verbindingzones. In de Vnl werd ook gekeken naar de kwaliteit van het gebruikte materiaal. Feitelijk een oneigenlijk gebruik van het instrument nu de Wet milieubeheer en het Besluit bodemkwaliteit daarin voorzien. Vandaar dat de Lsv zich alleen nog richt op de handeling of ingreep als zodanig en niet meer op de milieuhygiënische kwaliteit. Bij een slootdemping met bijvoorbeeld snoeihout zullen wij gelijktijdig toetsen aan de NLCA-waarden (Lsv) en aan de milieuhygiënische aspecten (Wet milieubeheer).

advies GS

- Artikel 8, lid 3 (nu artikel 9, lid 3) niet meer te laten gelden voor stortplaatsen.
- In artikel 9, lid 1a (nu artikel 10, lid 1a) het woordje 'grote' te schrappen en tussen infrastructureel en werken toevoegen 'openbare'.
- In artikel 9, lid 1 lid i (nu artikel 10, lid i) het woordje 'schone' verwijderen.

13.

[Mw. de Bruyn, woonschipbewoner]

Opmerkingen

In artikel 14, lid d staat dat de steigers evenwijdig aan het woonschip, niet voorbij het woonschip mogen steken. Alle woonschepen op de Stationsweg hebben nu een steiger evenwijdig aan hun oever, dat is dus langer dan alleen evenwijdig aan de boot. Als deze regels zo blijft staan, heeft dat behoorlijke gevolgen voor de bewoners. Niet alleen de kosten voor afbreken maar bijvoorbeeld ook dat zij dan slecht bij haar kabels, afhouders en bij haar stuk tuin kan. Ook de tuin zal er niet mooier op worden, maar dat is persoonlijk. Ze heeft begrip voor het beleid dat een vrijstelling de verrommeling in de hand werkt, maar vraagt zich af of er voor bestaande situaties geen overgangsrecht worden opgenomen.

Reactie GS

Wij hebben deze voorwaarde opgenomen om de oeveroccupatie op de grens van water en land te beperken tot de lengte van het woonschip en hiermee de harde overgang in te perken. Uit de praktijk blijkt dat de afmeervoorziening bij woonschepen dikwijls is geïntegreerd in de noodzakelijke beschoeiing. Deze verwevenheid maakt de regelgeving complex en kan eigenlijk alleen via maatwerk worden bewerkstelligd. Dit maatwerk willen wij nu juist loslaten. Wij willen daarom het verbod op oever- en afmeervoorzieningen bij woonschepen laten vervallen, behoudens enkele uitzonderingen. Het verbod vervalt bijvoorbeeld niet voor illegaal afgemeerde woonschepen.

Advies GS

Wij stellen voor om het verbod tot het hebben van oever- en afmeervoorziening voor woonschepen (nu artikel 13, tweede lid) te laten vervallen behalve voor woonschepen die als knelpunt zijn aangemerkt, illegaal aanwezig zijn of waarvoor een oeverbeleid geldt.